

**OBRAZAC ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA DODJELU
PRIZNANJA GRADA ŠIBENIKA U 2019. GODINI**

PRIZNANJE ZA KOJE SE PODNOSI PRIJEDLOG:
(zaokružiti priznanje za koje se podnosi prijedlog)

30-08-2019		Original
06-01/19-01/12		02
380-19-1		

1. NAGRADA GRADA ŠIBENIKA ZA ŽIVOTNO DJELO

Nagrada za životno djelo Grada Šibenika dodjeljuje se hrvatskim i stranim državljanima i to: za osobite radne i poslovne rezultate i poticaj razvitku gospodarstva na području Grada Šibenika, za zapažena ostvarenja u znanosti i znanstveno-istraživačkom radu, za zapažene uspjehe i ostvarenje u kulturi i umjetnosti, za zapažene uspjehe u odgojno-obrazovnom i pedagoškom radu, športu, zdravstvenoj i socijalnoj skrbi, za humana djela, za zapaženu građansku hrabrost.

2. NAGRADA GRADA ŠIBENIKA

Nagrada Grada Šibenika dodjeljuje se za osobita postignuća važna za Grad Šibenik na raznim područjima djelovanja i stvaralaštva – za rezultate postignute u prethodnoj godini. Nagrada Grada Šibenika dodjeljuje se građanima i njihovim udrugama, lokalnim zajednicama, ustanovama, poduzećima i drugim pravnim osobama.

3. PLAKETA GRADA ŠIBENIKA

Plaketa Grada Šibenika dodjeljuje se građanima Grada Šibenika i drugim osobama koje rade na području Grada Šibenika, udrugama građana, poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama, prilikom njihovih i drugih obljetnica i Dana Grada Šibenika, za trajnu općepriznatu djelatnost, kojom su znatno pridonijeli razvoju Grada Šibenika.

4. GRB GRADA ŠIBENIKA

Grb Grada Šibenika dodjeljuje se građanima Grada Šibenika, ostalim građanima Republike Hrvatske i građanima drugih zemalja, prijateljskim gradovima, međunarodnim organizacijama i organizacijama drugih država ili njihovim tijelima i ustanovama, u znak priznanja za opći razvoj demokracije, napredak čovječanstva, za uspješnu i korisnu suradnju s Gradom Šibenikom.

5. PRIZNANJE POČASNOG GRAĐANINA GRADA ŠIBENIKA

Počasnim građaninom Grada Šibenika može se proglasiti građanin Republike Hrvatske ili stranac koji je svojim djelovanjem ili postupcima znatno pridonio promicanju, značenju i ugledu Grada Šibenika, ostvarivanju i razvijanju međusobnih odnosa Grada Šibenika i drugih gradova, naroda i država, razvoj demokracije, mira u svijetu i općem napretku čovječanstva. Počasnim građaninom Grada Šibenika ne može se proglasiti osoba koja ima prebivalište na području Grada Šibenika.

PODACI O PREDLAGATELJU	
IME I PREZIME FIZIČKE OSOBE ILI NAZIV PRAVNE OSOBE	1. Muzej grada Šibenika 2. Hrvatska glazbena unija, podružnica 12
ADRESA PREBIVALIŠTA FIZIČKE OSOBE ILI SJEDIŠTA PRAVNE OSOBE	1. Gradska vrata 3, 22000 Šibenik 2. Sarajevska 3, 22000 Šibenik
OVLAŠTENNA OSOBA PRAVNE OSOBE	1. Željko Krnčević 2. Joško Škarica
KONTAKT TELEFON	1. 022/213-888 2. 091 521 3041
e-mail	tajnistvo@muzej-sibenik.hr hgu.sibenik@hgu.hr

OSNOVNI PODACI O KANDIDATU

IME I PREZIME FIZIČKE OSOBE ILI NAZIV PRAVNE OSOBE	Ante Barbača
DATUM I GODINA ROĐENJA	5. lipnja 1942.
ADRESA PREBIVALIŠTA ZA FIZIČKU OSOBE ILI SJEDIŠTA ZA PRAVNU OSOBU	Istarska 25 A, 22000 Šibenik

PRIJEDLOG TEKSTA PRIZNANJA (UPISUJE SE KAO TEKST SVEČANOG PRIZNANJA, NAJVIŠE 12 RIJEČI)

Zbog neizmjernog doprinosa u očuvanju tradicijske glazbe Šibenika i razvoju klapskog pjevanja.

PODACI O KANDIDATU (ŽIVOTOPIS FIZIČKE OSOBE ILI OSNOVNI PODACI O PRAVNOJ OSOBI)

Ante Barbača rođen je u Šibeniku 5. lipnja 1942. godine. Osnovnu i srednju školu završio je u Šibeniku, nakon čega svoje školovanje nastavlja prvo u Ljubljani (studij arhitekture), zatim u Splitu (studij prava), a nakon Splita u Zadru gdje je diplomirao književnost. Svoj radni vijek proveo je radeći u Gradskoj knjižnici Jurja Šižgorića u Šibeniku.

Od njezinog osnutka bio je član, a kasnije i voditelj najpoznatije šibenske klape, klape „Šibenik“. Osim u klapi „Šibenik“ bio je umjetnički voditelj i u klapama „Kalafat“, „Ferata“, „Fortica“ i „Oršulice“. Od gimnazijskih dana bio je pjevač u Šibenskom pjevačkom društvu „Kolo“ te u katedralnom mješovitom zboru „Sv. Cecilija“.

Od 1973. godine intenzivno prikuplja tradicijske napjeve grada Šibenika. U knjizi „Dota od

nota“ donosi 64 tradicijska napjeva (uz 7 inačica, dakle ukupno 71), od kojih je neke zapisao, a neke i obradio za razne klape kojima je bio umjetnički voditelj. Osim za klape, Barbača je napisao i brojne pjesme za djecu.

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA (POSTIGNUĆA I DOPRINOSI RADI KOJIH SE
PREDLAŽE DODJELA JAVNOG PRIZNANJA)**

Zahvaljujući Anti Barbači i njegovom 46 – godišnjem aktivnom radu na očuvanju tradicijske glazbe grada Šibenika od zaborava su otrgnuti brojni šibenski napjevi. 1973. godine počeo je bilježiti kazivanja starijih Šibenčana koji su mu ispjevali napjeve koje više nitko u Šibeniku nije poznao. Pjesma mu vrlo rano postaje misao vodilja. Kako bi bilježio pjesme već od najranijih dana obilazi šibenske toverne i bilježi ono što se tamo pjeva. To su napjevi koji se stoljećima pjevaju među Šibenčankama i Šibenčanima, ali i oni koje su Šibenčani donosili služeći vojsku u raznim krajevima Austro - Ugarske Monarhije, te ih asimilirali i prilagodili svom načinu pjevanja.

Njegov neizmjeran doprinos u očuvanju tradicijske glazbe, osim kroz snimljene pjesme

brojnih klapa, može se spoznati i u njegovoj knjizi „Dota od nota“ (u kojoj je zabilježio 64 tradicijska napjeva i 7 inačica, dakle ukupno 71). Osim zbog očuvanja tradicijskih pjesama Šibenika, knjiga je važna i zbog podataka o glazbenom životu u Šibeniku 70-ih godina 20. stoljeća kad su još uvijek aktivno pjevali Šibenčani rođeni krajem 19. ili početkom 20. stoljeća, a to je i razdoblje kada u Šibeniku počinje osnivanje prvih službenih gradskih klapa. Kao što je već spomenuto, od njezinog osnivanja član je najpoznatije šibenske klape, klape „Šibenik“, a osim što je u klapi pjevao, dugo je bio i njezin umjetnički voditelj. Zahvaljujući upravo njegovim obradama starih šibenskih napjeva, klapa „Šibenik“ je postigla iznimne rezultate i postala poznata u cijelog državi.

O njegovom uspjehu svjedoče i brojne nagrade s Festivala dalmatinskih klapa u Omišu, koje su klape dobivale pjevajući njegove obrade tradicijskih pjesama. Njegove pjesme toliko su srasle s narodom i klapašima da se često spominju kao narodne.

Za svoj doprinos razvoju i održavanju dalmatinske pjesme dobio je 2002. godine povelju šibenskog festivala „Večeri dalmatinske šansone“.

U bazi autora HDS ZAMP-a nalaze se 92 njegova djela.

Ovaj prijedlog za dodjeljivanje Nagrade grada Šibenika za životno djelo Anti Barbači podržava i Hrvatska glazbena unija.

Napomene:

- Prijedlog mora biti potpisan, a ukoliko je predlagatelj pravna osoba prijedlog mora biti potpisan od strane ovlaštene osobe predlagatelja i ovjeren pečatom.

- Uz prijedlog se dostavlja dokumentacija kojom se potvrđuju navodi iz prijedloga (radovi, natjecateljski rezultati, kritike i ocjene i sl.).
- Prijedlozi se dostavljaju na adresu Grad Šibenik, Trg palih branitelja Domovinskog rata 1, 22000 Šibenik, s naznakom "Za dodjelu nagrada i drugih priznanja Grada Šibenika" do 31. kolovoza 2018. godine.

Mjesto i datum: ŠIBENIK, 30. 8. 2019.

Potpis i pečat

ANTE BARBAČA

Pred nama je vješto koncipiran i kvalitetno realiziran projekt koji kroz prizmu jednog autora predstavlja tajnovit, naoko javni, glazbeni život šibenskog puka dosada „neispjevan“ na ovako zanimljiv način. Život jednog glazbenika ispričan kroz slike prošlog života dopunjen je njegovim stručnim komentarima i vrijednom glazbenom građom kojom klapski glazbeni pokret dobiva još jedno temeljno djelo/građu za proučavanje. Ovo je izuzetno vrijedno kako sadašnjim tako i posebice budućim generacijama koje neće imati priliku poput našeg autora stjecati svoja glazbena znanja i iskustva iz svoje neposredne okoline. Predstavljajući do sada brojne glazbene projekte obično sam imao zadatak fokusirati svoju pažnju na zvukovnu kvalitetu glazbenog uratka. Kod ovog projekta radi se o kompleksnijem pristupu samog autora što zahtijeva ne samo njihov časni spomen nego i osvrt na pojedine elemente studije.

Ante Barbača, od rođenja okružen glazbom, upija svekolike zvukove koji ga prate do današnjih dana. On je u prvom redu klapski pjevač glazbeno odgajan na „izvorima“ koji su mu usadili tu čarobnu klapsku formulu – vještinu pjevanja bilo kojeg napjeva na način koji su generacije prije njega ustanovile a mi ga danas zovemo klapskim načinom glazbenog izražavanja. Formulu basa i baritona priložena zvonkoj terci vodećih glasova i u šibenskim je kalama, konobama, *tovernama* i gostionicama kalio veseli šibenski puk uz nezaobilazno vino i jednostavnu mediteransku hranu. Osobno iskustvo stjecano promatranjem, slušanjem, imitiranjem a zatim i pjevanjem, stvorilo je od njega vrsnog *pivača* koji je u sljedećem razdoblju svoja stečena znanja dijelio pjevajući s najboljima postavši pri tome respektabilan klapski voditelj, melograf, obrađivač i skladatelj.

Studija je podijeljena na 12 dijelova različite veličine ali i pristupa. U najkompletnijem, autobiografskom dijelu, autor ispovijeda svoj susret s glazbom koja je za nj od samih početaka predstavljala izuzetno zadovoljstvo, ushit i oduševljenje. O životu na goričkim kalama, o konobama ukrašenim kitama koje bi „puštale“ vino u kojima su muška bratstva i družine pjesmom začinjala svoju ugodu, o zvukovima klavira iz bogatijih kuća, o zvukovlju iz škola, teatra, crkava, procesija i sprovoda, plesnjaka, krčmi i gostionica, čitatelj može doznati na vrlo slikovit način koji ga nuka zamisliti autora promatrača, kasnije i izvođača u tim, rekao bih, filmskim scenama.

„Tih godina u Šibeniku se pjevalo svugdje i za svaku priliku. Svaka bratovština je imala svoju mušku klapu pa bi se na svakom kantunu od Poljane pjevači okušavali tko bolje pjeva.“

Mnogi sudionici tog vremena, siguran sam, ne bi ovako nadahnuto pisali o svakodnevnoj glazbenoj praksi koja nas okružuje. To je ipak moć pojedinca koji je u cijelosti posvećen cilju, a Ante Barbača je upravo pravi primjer takovog glazbenog zanesenjaka („...“od „kite do kite“ (konobe), preko oštarija i krčmi u potrazi za pjesmom“...). Stoga ne čudi da se jedna od njegovih „glavnih“ glazbenih uloga dogodila upravo u stvaranju glazbenog idioma jedne od najvećih klapa, klape Šibenik – na isti način, istim intenzitetom.

Drugi dio ispovijesti govori o studentskim danima, koji su se nadovezali na srednjoškolske (pjevačke) aktivnosti u zboru „Kolo“, prvim formalnim nastupima i prvim *klapicama*. I te je godine autorova života glazba u potpunosti okupirala sve njegove aktivnosti. Opera, klasična glazba, pjevanje u različitim vokalnim sastavima i (crkvenim) zborovima doprinijeli su pjevačkom iskustvu koje je ekspandiralo kroz stvaranje velike buduće klape. Nakon intimnih, osobnih, glazbom ispunjenih ispovijesti autor u trećem dijelu autobiografskog odjeljka prepričava nastanak klape Šibenik iznoseći mnoštvo do sada za širu javnost nepoznatih podataka koje povezuje u zanimljivu priču ostvaranju i djelovanju klape. Klapa Šibenik, predvođena Antom Barbačom, svoje je istaknuto mjesto stvarala kroz dokazivanje na *Omiškom festivalu* a potom i na estradnoj sceni postavši prethodnica današnjih vokalno-instrumentalnih klapa koje upravo na toj, estradnoj sceni, doživljavaju medijsku pozornost i popularnost poput najistaknutijih pop pjevača mediteranske provenijencije. Dio završava s opisima ostalih klapskih aktivnosti i klapa koje je u svom bogatom „klapskom životu“ Barbača vodio i u njihovom radu ostavio značajan trag.

U trećem poglavlju Ante Barbača donosi podatke o prijašnjim spomenima pučke glazbe i glazbovanja u Šibeniku navodeći pri tom mnoštvo neobjavljenih arhivskih podataka i zapisa zabilježenih na ovim prostorima (od Kuhača i Kube, preko Berse i Gotovca do Furčića). Pristup i način predstavljanja istražene građe predstavlja Barbaču ne samo kao pjevača nego kao stručnu osobu koja je u stanju svoja osobna glazbena iskustva ukrstiti s istraživačkim radom i to kvalitetno podastrijeti.

Četvrto i peto poglavlje vezani su uz autorova sjećanja i izuzetnu percepciju prošlih vremena; autor se prisjeća pjevačkih družina – klapa koje su neformalno djelovale u drugoj polovini prošlog stoljeća (Đikina klapa, klapa Frane Belamarića (Barbarije) s čuvenim Fiorom,...) a čije je aktivnosti pomno pratio i slijedio. Ovo je jedinstvena prilika spomena neformalnih pjevačkih skupina, preteča današnjih modernih klapa kao potvrda nastanka i razvoja fenomena koji je od neformalne tradicijske prakse danas postao svjetski prepoznatljivim glazbeno stilskim vokalnih fenomenom. Barbačini etnografski opisi situacija i mjesta izvođenja zasigurno će biti citirani među klapašima novih generacija a u isto vrijeme poslužiti će i kao izuzetan podatak budućim

etnomuzikolozima, istraživačima tradicijske glazbe u svekolikom kontekstu. Popis koji slijedi je također neuobičajen a odnosi se na kulturna mjesta – gostionice i restorane u kojima su se skupljale i djelovale brojne neformalne šibenske klape tog vremena. Upravo je ovo podatak koji potvrđuje raznolikost glazbenih žanrova, posebice onih iz drugih krajeve/šire unutrašnjosti, čije su se melodije vremenom iskristalizirale kao „naše“, zahvaljujući čestim neformalnim izvedbama kroz koje je puk imao priliku upoznati ih te kao takve kasnije, na svoj način, i interpretirati.

Šesto poglavlje spominje svoje kazivače koji su Barbači „otkrivali“ šibenske glazbene svjetove (od Marice Filipi i Marijana Belamarića do Joška Stošića Ćorde i mog imenjaka, Joška Čalete), navodeći pri tom naslove napjeva koje je od njih zapisao.

Sve to je priprema za ozbiljniju klasifikaciju napjeva kojom autor u sedmom poglavlju studije pokušava klasificirati svu svoju sakupljenu i stvorenu građu kroz četiri kategorije: *Šibenske narodne pjesme*, *Pjesme iz okolice Šibenika i iz drugih glazbenih područja koje su bile prihvaćene u Šibeniku*, *Pjesme sa sakralnom tematikom* te *Autorske pjesme*.

U prvu navedenu kategoriju autor uvrštava raznolik izbor različitih žanrovsko-stilskih glazbenih napjeva koji su se izvodili u različitim prilikama u Šibeniku a on ih je imao prilike i čuti, kasnije i zapisati. Ovo je vrlo raznolik repertoar kroz koji su predstavljene pjesme pjevane po različitim šibenskim lokalitetima. One zaista i jesu „šibenske“ jer se u Šibeniku rado izvode ali postoje i mnogi drugi lokaliteti na kojima će se kazati da isti pripadaju njima. Mnogo je tu starih šlagera, pjesama iz šire unutrašnjosti koje su radio emisije i drugi mediji inkorporirali u lokalni repertoar, napjevi za koje sam siguran da postoje i autori mada ih mi najčešće klasificiramo terminom narodna. Sam autor u nekoliko navrata navodi šlagere koje su često pjevali *Anito ljubljena*, *Ne plači Danijelo*, *Moja je kuća pusta* a da mu pri tom ne spominje autore tih uspješnica koje u nekim svojim varijantama on smatra narodnima. Isto se odnosi i na obrađenu pjesmu *Sve za ljubav tvoju* – koja je autorska a ne narodna kojoj bi trebalo navesti autore. Na drugu stranu, podaci koje autor donosi za pjesmu *Svilen sarafan* su upravo podaci koji nedostaju mnogim šlagerima donesenim u ovoj zbirci. Autor pronalazi izvor, originalnu melodiju napjeva koji danas klapski svijet uvrštava u svoje standarde pod nazivom *Nemoj šiti stara majko*, a podrijetlo joj je rusko! Popularnost Barbačine obrade svrstava upravo ovaj napjev u jedan od standardnih klapskih napjeva koji gotovo svaka klapa ima na svom repertoaru. Istraživanje njena podrijetla i osvještavanje činjenice da je potekla iz nekih drugih krajeva a danas je i „prava“ klapska, bi trebao biti standard kako bi se trebalo odnositi i prema mnogim drugim napjevima. Sve navedeno vodi k zaključku da velik broj napjeva te kategorije više odgovara naslovu *Pjesme koje su Šibenčani prihvatili kao svoje* potvrđujući i na taj način

kozmpolitski duh grada Šibenika koji je uvijek znao prepoznati pravu pjesmu.

Osmi dio studije donosi precizne podatke o kazivačima kojih je poprilično. Autor se potrudio na ovaj način dati im pravi dignitet, jer bez njihove pomoći ni ovih zapisa ne bi bilo pa je pošteno i odgovorno odnositi se prema ovom pitanju na ovaj način. Još jedan „biser“ nalazi se u devetom dijelu studije; uz svaku pjesmu autor donosi i priču o njenom nastanku, o situaciji i trenutku u kojoj je čuo, o „životu“ pojedinog napjeva. Ponovno imamo jedno jedinstveno autorsko svjedočenje koje se prožima kroz cijelu studiju, koje ponovno potvrđuje s kojim žarom i ljubavlju Ante Barbača živi svoj glazbeni život. Što istaknuti; etnografski opis sprovoda kao prilog napjevu *Oslobodi mene Gospodine* (Odrišenje) ili *Rugalica Pelegriniju* i legendu oko nastanka ovog napjeva? Bilo bi nepravedno ne istaknuti sve donesene napjeve i kompozicije jer su opisi konzistentno iskreni i jasni za sve čitatelje, a siguran sam da će ih s posebnom pažnjom čitati oni koji će sa svojim ansamblima priložene napjeve izvoditi. Studija završava zaključkom, rječnikom nepoznatih riječi i bibliografijom. Zaključnim riječima autor pokušava istaknuti važnost a capella izvedbe kao osnovice glazbovanja klapskog pokreta koji pod utjecajem medija i komercijalnog tržišta polako prelazi na publici podložnije načine glazbovanja. Sam svjestan činjenice da je i on bio na počecima *estrادizacije* ipak se nada da će žar kojim je pisao svoje djelo potaknuti nove vatre klapske a capella izvedbe po uzoru na vremena kada je Šibenikom „carevala pjesma“.

dr. sc. Joško Čaleta

Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb

Ante Barbača: *Dota od nota*

(recenzija)

Ovom knjigom dobili smo uistinu *dotu* koja se preuzima, održava, njeguje, ali i daje dalje, kao sjećanje, kao vrijednost, kao svetinja. Ovom knjigom Šibenik je dobio svoju glazbenu monografiju koja ima svoju prošlost, koja je slika i ovoga danas, a ujedno ona je mogući putokaz za buduće.

Autor Ante Barbača, želi svom gradu podariti sjećanja na put koji je on sam prošao, ali i podsjetnik mnogima koji su na isti način živjeli glazbu. Godine i godine rada s klapskom pjesmom i sa klapama, godine i godine obrađivanja napjeva pa i skladanja, godine i godine pjevanja, „slaganje terce“, u ovom slučaju vrsnog baritona, i srećom realizirana želja i potreba da se o svemu tome napiše, ostavi za budućnost. Knjiga nam potvrđuje snagu usmene predaje od koje je sam Barbača krenuo, učeći od starijih, na licu mjesta, a onda postepeno i sudjelujući u spontanim glazbenim situacijama u raznim kvartovima grada Šibenika.

Ante Barbača je insajder, on je pjevač i voditelj, dio šibenske sredine, ali on je i autsajder jer promatra, zapisuje, proučava i analizira glazbeni svijet svoje bliske glazbene sredine. Takvi etnomuzikološki i antropološki pristupi su posebno vrijedni, a i rijetki. Barbača je u pjesmi, ali i izvan nje, on doživljava i živi tu pjesmu, ali je gleda i sa strane, izvana. On je stvara, ali i promatra, sagledava, pa i vrednuje. Takav jedan složeni odnos time je dobio na dvostrukom značaju ne samo za šibensku sredinu već i daleko šire. Tu „dvostrukost“ trebalo je znati odmjeriti, trebalo je prepoznati sebe kao glazbenika, a ujedno i istraživača. I u tome je uspio - naći mjeru u predstavljanju slike glazbenog života šibenske sredine koju prati od najranijeg djetinjstva do današnjih dana.

Knjiga je oblikovana kroz 12 poglavlja.

Nakon uvodnog poglavlja slijedi autobiografsko-glazbeni osvrt koji govori o osobnim iskustvima autora, od pjevača u spontanim klapama, crkvenim zborovima, u ŠPD *Kolo*, te voditelja i pjevača klape Šibenik i nekolicine drugih muških (Fortica, Ferata, Kalafat) i jedne ženske klape (Oršulice). Na početku pratimo život i glazbeno djelovanje školarca koji od „slušača sa strane“, potom „pomagača“ u klapi, isključivo po sluhu, preko raznovrsnih glazbenih iskustava ne samo u svom gradu već i izvan granica svoje zemlje, postaje članom i voditeljem jednog od vrhunskih klapskih sastava, klape Šibenik..

To je zanimljiva autobiografska priča „o životu koji je obilježila šibenska pjesma“. Ona je topla, nostalgичna, „amarkordovska“. Prati jedan život predan ljubavi za pjesmu, ljubavi za glazbu.

Kako je autor i zainteresirani istraživač koji nastoji proniknuti u porijeklo napjeva, pjesme, oblika, stila, u trećem poglavlju donosi zapise iz prošlih vremena, navodi glazbene zbirke, širu literaturu u kojoj su navedeni primjeri klapskih pjesama šibenske provenijencije (Kuhač,

Kuba, Bersa, Gotovac, Furčić). Sadržaj ovog poglavlja je potkrijepljen višestrukim izvorima značajnim za načine i oblike pojavnosti klapskog sloga i klapskih pjesama, dobrodošao osobito mlađim istraživačima, a podsjetnik starijim.

Četvrto poglavlje u knjizi je priča o šibenskim pjevačkim drušinama - klapama, kako ih Barbača naziva, i o prostorima gdje se njihovo zajedničko druženje i zajedničko pjevanje događalo. Svojevrsan je to hommage jednom vremenu kada je pjevača i klapa, kao i *kita* na gostionicama (znak da se tu toči vino), bilo na svakom koraku. Pjevalo se puno, pjevalo se skladno, uživalo se u oblikovanju i stvaranju harmonijskog sloga, ravnoteži klapskog izričaja i u ljepoti klapskog pjevanja i klapske pjesme. Pjevači su se nalazili spontano, članovi su se mijenjali, već prema trenutnoj situaciji, tko je mogao doći, ali redovito i na određenim mjestima. Znalo se za dobre pjevače i za dobre klape, a kontinuitet klapskog pjevanja bilo je osnovno obilježje grada Šibenika od davnina. Upravo iz takvih neformalnih skupina koje su živjele u Dalmaciji, tako i u Šibeniku, razvit će se cijeli klapski pokret, respektabilan na širokim prostorima, a prepoznat kao specifičan fenomen vokalnog, višeglasnog, a cappella pjevanja.

Peto poglavlje oživljava kavane i gostionice gdje su klapaši dolazili, družili se s pjesmom i posredno proširivali svoj glazbeni repertoar. Navode se imena klapskih družina, često nazivana prema imenu ili nadimku 1. tenora kao i pojedinačna imena pjevača sa godinama rođenja. Neki će se vjerojatno prepoznati, a neki, nažalost, nisu više među živima.

U šestom poglavlju priča je o šibenskim pjevačima i kazivačima s kojima je autor prijateljevao i onako, češće u hodu, spontano saznavao o pjevanju klapa i o klapskim pjesmama u Šibeniku. Navode se imena koja su autoru otkrivala pjesme iz svojih sjećanja. Navode se zapisi suvremenika koje je autor, kao još jedan oblik rada s klapskim pjesmama, obradio nastojeći im dati pravi klapski zvuk, neke harmonizacije u duhu tradicije, a neke u slobodnom, vlastitom obrađivačkom pristupu.

Sveukupna glazbena građa sastoji se od 64 pjesme. Tu je još sedam pjesama koje su inačice pojedinih pa ovu zbirku sačinjava 71 glazbeni primjer. Autor je pjesme klasificirao u četiri podpoglavlja: Šibenske narodne pjesme; Pjesme iz okolice Šibenika i drugih područja koje su bile prihvaćene u Šibeniku; Pjesme sa sakralnom tematikom i Autorske pjesme. Prve dvije skupine čine osnovni tematski sadržaj knjige, navedene su pjesme koje su živjele od šezdesetih godina prošlog stoljeća, dakle u vrijeme autorovih početaka sa kontaktima s klapskim pjevanjem, a neke od tih pjesama žive i danas. Osnovni kriterij pri razlučivanju ovih dviju skupina, s obzirom da je ponekad teško sa sigurnošću odrediti njihovu izvornost, su prvenstveno glazbeni kriteriji. U nekim primjerima je dodatni kriterij odredio način življenja pojedine pjesme ili percepcija samih izvođača/kazivača pa i samog autora. Svakako, treba istaknuti da ove dvije skupine nisu isključive ni tvrdo razdvojene. Uz klapski repertoar, pod utjecajem odlazaka u vojsku (za vrijeme Austro-Ugarske monarhije) te kasnijem djelovanju Šibenskog pjevačkog društva „Kolo“ repertoar se proširivao. Šibenčani su asimilirali i „podomačili“ pjesme iz okolice Šibenika i drugih područja (starogradske pjesme, šlageri) na način da su, gdje god su mogli, transponirali pjesme u duru i oblikovali terčno vođenje dvoglasja.

U trećoj skupini navedene su tri pjesme sa sakralnom tematikom u kojima Barbača iskazuje posebnu bliskost prema ovoj vrsti glazbene tradicije.

Četvrtu skupinu sačinjava pet autorskih pjesama koje je autor odabrao za ovu zbirku. Od najstarije, *Večernji zvon*, (za koju nije želio isticati autorstvo, pa se danas izvodi i percipira narodnom) do skladane tužaljke *Stari miner* koja je izvedena na Večeri novih skladbi Festivala dalmatinskih klapa u Omišu, 2000.g.

Treba istaknuti deveto poglavlje u kojem autor na zanimljiv način opisuje svoj odnos prema svakoj pojedinoj pjesmi sa dosta podataka, objašnjenja, poveznica. Opisuje situacije kako je upoznao pojedine pjesme, kada i u kojim prilikama ih je čuo i tko mu ih je pjevao. Kod nekih primjera upućuje i komentira izvore otkrivajući njihovo podrijetlo te daljnji život nekih pjesama kroz nove obrade i pristupe. U tom poglavlju su doneseni notni zapisi svih pjesama. To je ujedno druga, izuzetno vrijedna, polovina knjige koja će poslužiti istraživačima, etnomuzikolozima, a nadasve pjevačima i njihovim voditeljima.

Uz zaključnu riječ autora na kraju je dodan popis lokalnih riječi i izraza koje je autor, radi boljeg razumijevanja za širi krug ljudi, imao potrebu dopisati.

Knjizi je priložena literatura i korištena građa koja se sastoji od 27 bibliografskih jedinica.

Knjiga Ante Barbače: *Dota od nota* Gradu Šibeniku i njegovim građanima može biti na ponos i radost. Ovom knjigom čitav jedan spontani glazbeni svijet šibenske sredine je oživio prošlost, dotaknuo, osvrnuo se i našao u sadašnjosti.

dr. sc. Vedrana Milin Ćurin,

Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu